

til Undervisningen. Disse to Autoriteter kunne altsaa meget vel have deres særlige Rettigheder overfor hinanden, men det vilde ikke forekomme mig rigtigt, om den ene af dem ensidigt skulde kunne afgjøre eller indstille forekommende Sager, uden at den anden fik Leilighed til at afgive sin Erklæring. Man kunde maasse let derved komme til at strides om, hvad der er Skolens, og hvad der er Sognets, ligesom man paa et andet Omraade kan være uenig om, om Noget er Kirkens eller Skolens. Lovforslaget, naar det bliver til Lov, vil vise, hvilke Rettigheder Skolekommissionen og Sogneraadet have overfor hinanden, og den her foreslaaede Maade er vistnok heldig og en saadan, at den ikke vil fornærme nogen af Parterne. Derfor skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget.

Strup: Den høitærede Minister udtaalte sig med saa stor en Anerkjendelse om Landkommunalloven af 6te Juli 1867, at jeg egentligt ikke kan finde mig særlig foranlediget til at værne denne Lov mod den Breidelse, der fremkom fra den høitærede Ministers Side mod en enkelt Paragraf i denne Lov, hvilken Breidelse derhos var af mindre Betydning, nemlig, at den skulde lide af en vis Uklarhed. Jeg formener imidlertid, at det saaledes af den høitærede Minister brugte Udtryk dog ikke er rigtigt. Dersom den høitærede Minister havde sagt, at Bestemmelserne i Landkommunallovens §§ 15 og 16 ikke vare udtømmende, saa havde den høitærede Minister havt fuldstændig Ret. Derimod tror jeg ikke, at Udtrykket „Uklarhed“ passer paa deres Indhold. At Bestemmelserne dertil ikke vare udtømmende, tror jeg allerede maatte være indlysende for Enhver, der, dengang da Forslaget til den nævnte Lov laa for til Behandling, havde beskæftiget sig noget nærmere med dem; men jeg tror ogsaa, at det dengang var almindeligt anerkjendt, at hvad der manglede de paagældende Bestemmelser i Fylde, vilde let kunne bringes tilveie paa anden Maade, navnlig gennem et Cirkulære fra det vedkommende Ministerium, naar Saadant maatte vise sig fornødent. — Dersom jeg har forstaaet den høitærede Minister rigtig, saa er

det jo isærigt hans Mening, at det her foreliggende Lovforslag egentligt ikke indeholder en rigtig Fortolkning af det dengang Vedtagne, men at det meget mere tilsfald i nogle Punkter indeholder Bestemmelser, som ikke stemme med §§ 15 og 16 i Landkommunalloven. Dette er nu ogsaa min Opfattelse af Sagen. Jeg tror, at man, dengang da Forslaget til Landkommunalloven laa for til Behandling, gif ud fra, at det indtil videre — jeg beder udtrykkelig lagt Mærke til dette Udtryk: „indtil videre“ — maatte anses for at være nødvendigt, at der ved Siden af det kommunale Tilsyn med Skolen ogsaa fandtes et Tilsyn fra Statens Side. Dette Statstilsyn, som i det oprindelige Regjeringsforslag var foreslaaet udøvet gennem Sognepræsten alene, gif ved Lovforslagets senere Behandling over til at skulle udøves af Sognepræsten i Forening med tvende af Kommunen dertil Delegerede. Der var dog ved Siden deraf et Punkt, som man synes mig ikke tilstrækkelig at have fastholdt under de Forhandlinger, som have fundet Sted om det foreliggende Lovforslag, nemlig at man ingenlunde derfor vilde affære Sogneraadet fra at øve alt det Tilsyn med Skolen, som det selv vilde. Man vilde altsaa ikke i 1867 forhindre det kommunale Tilsyn med Skolen, men man ansaa det i alt Fald dengang for nødvendigt indtil videre ved Siden deraf at beholde ogsaa Statens Tilsyn med Skolen. Jeg tror, at det, af hvad jeg saaledes har fremhævet, nofsom maa fremgaa, at det idetmindste ikke kan være stemmende med min Anskuelse, naar man vil gjøre de i Genhold til Loven af 1867 bestiftede Skolekommissioner til ligefremme Udvalg af Sogneraadene, til disses ligefremme Underordnede. Havde man villet det i 1867, saa forekommer det mig, at man vilde kunne have valgt langt heldigere Udtryk i Landkommunalloven. Man havde i saa Fald langt bedre kunnet udtrykke Tanken paa den Maade, at Tilsynet med Skolevæsenet — ikke „det nærmeste“ — skulde føres af et Udvalg af Sogneraadet, der tiltraadtes af Sognepræsten. Derved vilde den Tanke, som er nedlagt i det foreliggende Lovforslag, have faaet et efter min Opfattelse fylldigt, rent og klart Udtryk i selve Loven af